

OTSUS

10.09.2018 nr 7-3/2018-096

OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila vörgupiirkonnale soojuse hinnavalemi ja selle alusel arvutatud soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta

1. SEADUSANDLIKUD ALUSED JA HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

1.1. Seadusandlikud alused ja rakendatav metoodika

Kaugkütteseaduse (edaspidi KKütS) § 1 lõike 2 alusel peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõike 1 alusel peab Konkurentsiametiga müüdava soojuse piirhinna igale vörgupiirkonnale eraldi kooskõlastama soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 kohaselt tuleb soojuse piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

Eeltoodust nähtub, et piirhind peab põhinema põhjendatud tegevuskuludel ja tulukusel, mistõttu piirhinna kooskõlastamisel kontrollib Konkurentsiamet soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. Kontrolli teostamise õigus ei tähenda, et kontrollimine piirdub vaid veendumisega selles, kas ettevõtja poolt teostatud arvutused on matemaatiliselt õiged. Tulenevalt hinna kooskõlastamise regulatsiooni eesmärgist (KKütS § 1 lõige 2) on Konkurentsiametil õigus hinnata ka seda, kas müüdava soojuse hinda arvestatud komponendid on teenuse osutamisel taotletud mahus vajalikud ja põhjendatud.

KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel või rakendatava soojuse hinna järelevalve teostamisel. Haldusmenetluse seaduse § 5 lõikest 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm.

Eeltoodust lähtudes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>):

1) juhendi „Hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise juhend soojusettevõtjatele“ (edaspidi Juhend), mis kirjeldab soojusettevõtjatel nõutavate andmete ja selgituste vajadust ning nende esitusviisi, et Konkurentsiametil oleks võimalik kooskõlastada soojuse piirhindu või läbi viia järelevalvet KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras;

2) hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise vormi MS Exceli tabeli kujul: „Tarbijatele ja/või võrguettevõtjatele müüdav soojus“ (edaspidi Küsimustik). Küsimustik on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (edaspidi KonkS), KKütS § 9 lõigetest 1, 4, 6, 8 ja 9 ning peavad täidetult sisaldama andmeid, mille alusel on Konkurentsiametil võimalik läbi viia hinna- või järelevalvemenetlust, et kontrollida (KKütS § 8 lõige 3) taotletava või varasemalt kooskõlastatud soojuse piirhinna kulupõhisust;

3) “Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted” (edaspidi Metoodika), mis kinnitab 03.05.2013 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/13-012 ning mis on Küsimustiku täitmisel abistavaks vahendiks. Juhendit ja Metoodikat rakendatakse sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist Konkurentsiameti kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (regulatsioonimethodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendumist) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Juhend ja Metoodika ei ole õigusaktid, vaid Konkurentsiameti kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustavad dokumendid, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (Riigikohtu halduskolleegiumi otsus haldusajand nr 3-3-1-81-07).

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lõike 2, § 7 lõike 2, § 8 lõike 3 ning § 9 sätetega, sealjuures on kasutatud põhimõtted kooskõlas KKütS § 9 lõigete 10¹ ja 10² alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Soojuse müügi ajutise hinna kehtestamise kord“ (edaspidi Soojuse Määrus). Soojuse Määruses sätestatud põhimõte järgimine on põhjendatud asjaoluga, et hind peab nii taotluse alusel kooskõlastades kui ka ajutisena määratuna vastama KKütS § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele. Soojuse Määrust rakendatakse KKütS § 9 lõigete 10¹ ja 10² alusel soojuse müügi ajutise hinna kehtestamisel juhul kui soojusettevõtja müüb soojust hinnaga, mis ei vasta KKütS § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele, ning on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

Metoodika peamisteks eesmärkideks on:

1) sõnastada metoodilised alused, millest Konkurentsiamet hakkab lähtuma talle KKütS-i alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel turgu valitsevate ettevõtjate suhtes;

- 2) kindlustada soojusettevõtjate hindade kooskõlastamisel ja majandustegevuse kontrollimisel ettevõtjate võrdne kohtlemine ja ühetaoline halduspraktika;
- 3) tarbijate kaitsmine;
- 4) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 5) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks.

Konkurentsiamet kasutab soojuse hinna põhjendatud kulude analüüsimisel alljärgnevaid meetodeid (Metoodika punkt 4.17):

- 1) tehniliste näitajate analüüs (soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu, jm);
- 2) tegevuskulude ja müügitulu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügitulu kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn benchmarking);
- 4) kulude, sh erikulu dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemi kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Soojusettevõtja poolt KKütS § 9 lõike 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 sätestatud. Selleks, et Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi kooskõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (soojuse müügituht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurid, muutuvkulud (sh prognoositud kütuse hinnad), tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus). Seetõttu viib Konkurentsiamet läbi hinnavalemi kooskõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lõikest 3 (ja Metoodikast).

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb Konkurentsiamet soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamisaotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lõike 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

Kose Vesi OÜ, äriregistrikood 10917886, asukoht Põllu 14, Kose alevik, 75101, e-post: info@kosevesi.ee. OÜ Kose Vesi põhitegevusala on kanalisatsioon ja heitveekäitlus. Lisategevusaladeks on veekogumine, -töötlus ja -varustus, veetorustiku ja sanitaarseadmete paigaldus ning muud kaeve- ja mullatööd. Kose Vesi OÜ omanikuks on 100% Kose Vallavalitsus. Kose Vesi OÜ majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Käesoleva otsuse koostamise kuupäeva seisuga kehtib Kose Vesi OÜ Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhind 73,42 €/MWh, mis on kooskõlastatud Konkurentsiameti 02.10.2015 otsusega nr 7.1-3/15-062.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

16.08.2018 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Kose Vesi digitaalselt allkirjastatud taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale hinnavalemi ja selle alusel arvutatud soojuse piirhinna 73,83 €/MWh kooskõlastamiseks. Taotluse kohaselt soovis ettevõtja hinnavalemi kooskõlastamist tähtajaga kuni 31.12.2021.

23.08.2018 kirjaskonkurentsiamet soovis, et ettevõtja esitaks selgitused võrgupiirkonnale prognoositud müüginõud ja trassikao kohta, hiljemalt 28.08.2018.

28.08.2018 saatis OÜ Kose Vesi ametile korrigeeritud ja digitaalselt allkirjastatud soojuse piirhinna taotluse koos nõutud selgitustega. Ettevõtja soovis kooskõlastada hinnavalemi tähtajaga kuni 31.12.2021 ning taotles soojuse piirhinda 73,95 €/MWh.

04.09.2018 edastas amet ettevõtjale kirja, milles soovis, et OÜ Kose Vesi täpsustaks kulusid elektrienergiaks (kogused ja milliste hinnapakettide alusel tegelikult toimub elektrienergia sisseost kaugküttevõrkudesse ning korrigeeriks kuluarvestusi kooskõlas kehtivate hinnakirjadega) ning selgitaks kahe põhivarana kajastatud vara seost soojuse jaotamise teenuse osutamisega.

05.09.2018 saatis OÜ Kose Vesi ametile korrigeeritud ja digitaalselt allkirjastatud soojuse piirhinna taotluse koos nõutud selgitustega. Ettevõtja soovis kooskõlastada hinnavalemi tähtajaga kuni 31.12.2021 ning taotles soojuse piirhinda 73,93 €/MWh.

06.09.2018 kirjaskonkurentsiamet selgitas OÜ-le Kose Vesi, et tulenevalt ettevõtja 05.09.2018 kirjaskonkurentsiametile esitatud selgitustest tuleb korrigeerida reguleeritud põhivarade arvestust viisil, et tulukust ei taotletaks soojuse hinda põhivaralt, mille kulu reaalset on kantud läbi 2018. aasta tegevuskulude.

06.09.2018 saatis OÜ Kose Vesi Konkurentsiametile korrigeeritud ja digitaalselt allkirjastatud soojuse piirhinna taotluse, milles soovis kooskõlastada hinnavalemi tähtajaga kuni 31.12.2021 ning taotles soojuse piirhinda **73,91 €/MWh** (Hinnataotlus).

KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse

kooskõlastamiseks. Eeltoodust tulenevalt peatus OÜ Kose Vesi soojuse piirhinna menetlemise tähtaeg 6 päeva [24.08.2018-28.08.2018 (5 päeva), 5.09.2018 (1 päev)].

06.09.2018 registreeritud Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse müügi mahuks 9 150 MWh ning taotletava müügitulu summaks 676,26 tuh € sealhulgas:

1) muutuvkulud	577,30 tuh €,
2) tegevuskulud	42,09 tuh €,
3) kapitalikulu	20,06 tuh €,
4) põhjendatud tulukus	36,81 tuh €.

Alljärgnevas tabelis 1 on kajastatud OÜ Kose Vesi Hinnataotluses toodud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna hinnavalemi ja soojuse piirhinna komponendid prognoositaval soojuse müügi mahul 9 150 MWh.

Tabel 1. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse piirhinna kujunemine

	Ühik	Hinnataotlus
Kaugküttevõrku soojuse väljastamise maht	MWh	10 355
Trassikadu	%	11,6%
	MWh	1 205
Soojuse müügi maht	MWh	9 150
Sisse ostetav soojus	MWh	10 355
Sisse ostetava soojuse ostuhind	€/MWh	55,29
Elektrienergia kulu	kWh	53 841
Elektrienergia keskmine ostuhind (<i>sh võrguteenus, aktsiis ja taastuenergiatasu</i>)	€/kWh	0,08544
Muutuvkulud	tuh €	577,30
Kulud sisse ostetava soojuse ostuks	tuh €	572,53
Muud muutuvkulud, sh		4,77
Kulud elektrienergiale	tuh €	4,60
Kulud kemikaalidele ning vee- ja kanalisatsiooniteenusele	tuh €	0,17
Tegevuskulud	tuh €	42,09
Kapitalikulu	tuh €	20,06
Põhjendatud tulukus	tuh €	36,81
KULUD KOKKU	tuh €	676,26
SOOJUSE PIIRHIND KORREKTSIOONITA	€/MWh	73,91
Kulud ilma sisse ostetava soojuse ja elektrienergiata	tuh €	99,13
Püsikulu komponent hinnavalemis	€/MWh	10,83
Sisse ostetava soojuse tegur	MWh/MWh	1,1317
Elektrienergia tegur	kWh/MWh	5,88

Hinnataotluse alusel soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale alljärgneva hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,83 + 1,1317 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,88 \times \text{hind}_{\text{elekter}} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 10,83 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuste müügiühikuga 9150 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,17	0,02
tegevuskulud	42,09	4,60
kapitalikulu	20,06	2,19
põhjendatud tulukus	36,81	4,02
Kokku	99,13	10,83

tegur 1,1317 on saadud võrku ostetud soojuste koguse 10 355 MWh jagamisel soojuste müügiühikuga 9 150 MWh ehk $10\,355 / 9\,150 = 1,1317$;

hind ostetud soojus Võrku ostetud soojuste sisseostuhind €/MWh;

tegur 5,88 on saadud soojuste jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 53 841 MWh jagamisel soojuste müügiühikuga 9 150 MWh ehk $53\,841 / 9\,150 = 5,88$;

hind elekter elektri ostuhind €/MWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuvenergiatasu).

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale taotletava hinnavalemi ja selle alusel soojuste piirhinna kooskõlastamise kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse Hinnataotluses esitatud andmeid ning menetluse käigus saadud lisaandmeid ja selgitusi.

Vastavalt Metoodikale võtab Konkurentsiamet taotletava hinnavalemi komponentide ja soojuste piirhinna põhjendatuse analüüsimisel ja hinnangute andmisel aluseks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna Hinnataotluses kajastatud 2015 kuni 2017. majandusaastate tegelikud andmed ja prognoositud näitajad 2018 ja 2019.a.-ks ning regulatsiooniperioodina¹ käsitleb 2019. majandusaastaks prognoositud andmeid.

2. ETTEVÕTJA ÜLDISELOOMUSTUS

Alljärgnev tabel 2 annab ülevaate OÜ Kose Vesi Hinnataotluses esitatud andmetest Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojustrasside ning klientide kohta.

Tabel 2. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna üldandmed

Üldandmed	Ühik	2015	2016	2017	2018	2019
Tarbijate (hoonete) arv:	tk	61	61	61	61	61
Kose	tk	27	27	27	27	27
Kose-Uuemõisa	tk	27	27	27	27	27
Ravila	tk	7	7	7	7	7
Soojustrasside pikkus:	km	5,204	5,204	5,148	5,336	5,336
Kose	km	2,375	2,375	2,375	2,375	2,375
Kose-Uuemõisa	km	2,303	2,303	2,247	2,435	2,435
Ravila	km	0,526	0,526	0,526	0,526	0,526

OÜ Kose Vesi tegeleb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas soojuste jaotamise ja müügiühikuga. Kogu soojuste jaotamine toimub kolme eraldiseisva, kokku 5,336 km pikkuse

¹ Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuste piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga.

kaugküttevõrgu kaudu, kuhu on ühendatud kokku 61 hoonet, mille elanike tarbeks (sooja tarbevee saamiseks) suveperioodil soojust ei müüda.
 OÜ Kose Vesi soojust ei tooda. Kogu soojus ostetakse kolme eraldiseisvasse kaugküttevõrku AS-lt Pelletiküte, kolmest eraldiseisvast katlamajast.

3. SOOJUSE KOGUSTE JA EFEKTIIVSUSNÄITAJATE HINDAMINE

Soojuse müügiimahule hinnangu andmine on oluline, kuna see on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel (Metoodika p 9.4, Soojuse Määrus § 13 lõige 3). Soojuse piirhind saadakse, kui soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajalikud põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa (lubatud müügitulu) jagatakse soojuse müügiimahauga. Mida väiksem on soojuse müügiimaht, seda suuremaks kujuneb soojuse piirhind.

Soojuse piirhinda lülitatakse alljärgnevad kulud ja tulukus (Metoodika p 9.2, Soojuse Määrus § 13 lg 1):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu;
- 4) põhjendatud tulukus.

3.1. Soojuse müügiimaht

Soojuse piirhinna kooskõlastamisel võetakse aluseks regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud müügiimaht (Metoodika p 4.1). Ettevõtja poolt esitatud müügiimahu analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügiimahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müügiimahud, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav soojuse tarbimine, jm näitajad);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse müügiimahu (9 150 MWh) osas

OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegelikest soojuse müügiimahtudest majandusaastatel 2015-2017 ja prognoositud müügiimahtudest majandusaastaks 2019 annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müügiimaht

Müügiimaht	Ühik	2015	2016	2017	2015-2017 keskmine	prognoos 2019
Müügiimaht kokku	MWh	8 801	9 829	9 526	9 385	9 150
Kose	MWh	4 679	5 217	5 135	5 010	4 867
Kose-Uuemõisa	MWh	3 599	3 941	3 742	3 761	3 669
Ravila	MWh	522	671	649	614	614

OÜ Kose Vesi on selgitanud kaugküttevõrgust ostetava soojuse müügiimahu prognoosi osas 2019. aasta kohta, et:

Kosel rekonstrueeritakse 2018. aastal KÜ Kodu 28/30 hoone. Renoveerimisel kasutatakse Meetme pakett 4, mille soojusenergia sääst on 143,6 MWh aastas (esitatud tõendina Kodu 28/30 hoone energiaaudit). Nimetatud hoone renoveerimise tulemusel kujuneb Kosel 2019. aasta müügiimahuks **4 867 MWh** (5 010 – 143 = 4 867).

Kose-Uuemõisas rekonstrueeritakse 2018. aastal KÜ Aia 5 kaheosaline hoone, millel kuni kevadeni oli kummalgi hoone osal eraldi liitumispunkt. Peale hoone küttesüsteemi renoveerimist jääb alles üks liitumispunkt. KÜ Aia 5 renoveerimisel kasutatakse Meetme pakett 3, mille soojusenergia sääst on 162 MWh aastas (esitatud tõendina Aia 5 hoone energiaaudit).

Lisaks ehitati 2018. aastal uus trassilõik, millega loodi võimalus kolme hoone liitumiseks kaugküttega (prognoositud tarbimine Kesk 15 – 70 MWh/a, Kesk 15b – 45 MWh/a ja Kesk 17 – 66 MWh/a). KIK tingimusel peab uute hoonete liitumine toimuma kolme aasta jooksul. Hinnataotluse esitamise hetkel on teada külakeskuse hoone, aadressil Kesk 15 liitumine 2019. aasta jooksul.

Tulenevalt eeltoodust ei muutu 2019. aastal tarbijate arv Kose-Uuemõisa kaugküttevõrgus (likvideeritakse aadressil Aia 5 teine liitumispunkt ning lisandub uus tarbija aadressil Kesk 15). Hoone (Aia 5) renoveerimise ja uue tarbija lisandumise (Kesk 15) tulemusel kujuneb Kose-Uuemõisas 2019. aasta müügitahuks **3 669 MWh** ($3\,761 - 162 + 70 = 3\,669$).

Ravila kaugküttevõrgus prognoositakse müügitahuks kolme aasta müüditud soojuse koguse aritmeetiline keskmine **614 MWh** [$(522 + 671 + 649)/3 = 614$].

Seega kolme eraldiseisva kaugküttevõrgu müügitahud kokku moodustab **9150 MWh** ($4867+3669+614=9150$).

Konkurentsiameti seisukoht soojuse müügitahu prognoosi osas

Soojuse müügitahu prognoosimisel võetakse aluseks reeglina viimase kolme aasta müüditud soojuse koguse aritmeetiline keskmine, mida korrigeeritakse juhul, kui on olemas tõestust leidnud andmed objektiivsetest asjaoludest, mis tingivad müügitahu olulise muutuse (nt tarbijate lisandumine või lahkumine võrgust jms).

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks OÜ Kose Vesi Hinnataotluses märgitud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna müügitahu prognoosi 9 150 MWh, kuna see on prognoositud võttes aluseks viimase kolme majandusaasta tegelikud müüditud soojuse koguse aritmeetilised keskmised müügitahud, mida on korrigeeritud tõendatud andmetega tarbijate kaugküttevõrgust soojuse ostukoguse vähenemisega, tingituna hoonete renoveerimisest.

3.2. Trassikaod

Trassikao näitaja on oluline, sest mida väiksem on trassikadu, seda vähem kulub kütust soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning seda soodsamaks kujuneb tarbijatele hind.

Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse aluseks trassikao tegelikud näitajad, mis ei tohi olla kõrgemad Metoodika punktis 5.2. ja Soojuse Määruse § 9 lg 2 toodud tehnilistest nõuetest (Metoodika p 5.1. ja Soojuse Määrus § 9 lg 1). Trassikadude tehniline nõue alates 2017. aastast (Metoodika p 5.2. ja Soojuse Määrus § 9 lg 2) on mitte üle 15%.

Metoodikas on toodud trassikadude miinimumnõuded (millest kõrgemat trassikadu ei peeta põhjendatuks juhul, kui võrguettevõtja on jätnud esitamata piisavad tõendid, mis kinnitaksid kaugküttetrassidesse investeerimise ebaotstarbekust seoses võrgupiirkonna jätkusuutmatusega või kui võrgupiirkonna arengukava näeb ette kaugkütte säilitamise, kuid võrguettevõtja väldib investeerimiskohustuse võtmist) kaugküttetrassides eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lg 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne. Trassikao miinimumnõuete osas on arvestatud Eestis olemasolevate kaugküttetrasside keskmist trassikao määra. Kaasaegse tehnoloogia kasutusele võtmisega on saavutatud Eesti efektiivsemates kaugkütte võrgupiirkondades trassikadu alla 10%, samas kui on olemas kaugküttevõrke, kus trassikadu moodustab endiselt üle 26%. Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on

motiveerida soojusettevõtjaid teostama mõistlikke investeeringuid trassikadude vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse tulemusena rakenduva kõrge hinna eest.

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikao (1205 MWh ehk 11,6%) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi regulatsiooniperioodil Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikao 1205 MWh ehk 11,6% trassi antavast soojuse kogusest. Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegelikest trassikadudest majandusaastatel 2015 kuni 2017 ja prognoositavast trassikaoast aastaks 2019 annab ülevaate tabel 4:

Tabel 4. OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikad

Jrk nr	Näitaja	Ühik	2015	2016	2017	2015-2017 keskmine	2019
1	Soojustrasside pikkus kokku:	km	5,204	5,204	5,148		5,336
2	- sh rekonstrueeritud	km	4,496	4,500	4,718		5,266
3	(eelisoleeritud torud)	%	86	86	92		99
4	Kose	km	2,375	2,375	2,375		2,375
5	- sh rekonstrueeritud	km	2,011	2,015	2,015		2,375
6	(eelisoleeritud torud)	%	85	85	85		100
7	Kose-Uuemõisa	km	2,303	2,303	2,247		2,435
8	- sh rekonstrueeritud	km	1,980	1,980	2,198		2,386
9	(eelisoleeritud torud)	%	86	86	98		98
10	Ravila	km	0,526	0,526	0,526		0,526
11	- sh rekonstrueeritud	km	0,505	0,505	0,505		0,505
12	(eelisoleeritud torud)	%	96	96	96		96
13	Trassikadu	MWh	1 455	1 350	1 141	1 315	1 205
14		%	14,2	12,1	10,7		11,6
15	Kose	MWh	884	733	601	739	708
16		%	15,9	12,3	10,5		12,7
17	Kose-Uuemõisa	MWh	504	556	476	512	435
18		%	12,3	12,4	11,3		10,6
19	Ravila	MWh	68	60	64	64	62
20		%	11,5	8,2	9,0		9,2
21	Trassikadu võrgu pikkuse kohta:	MWh/km	280	259	222	254	226
22	Kose	MWh/km	372	309	253	311	298
23	Kose-Uuemõisa	MWh/km	219	242	212	224	179
24	Ravila	MWh/km	128	115	122	122	118

OÜ Kose Vesi on selgitanud trassikao prognoosi osas 2019. aasta kohta, et:

Kosel renoveeritakse 2019. aastal 360 m soojustorustikku, mille tulemusel renoveeritud trassilõigu soojuskadu väheneb 73,25 MWh/a. Täiendavalt on tõendina esitatud ametile projekti tulemusena renoveeritavas soojustorustiku lõigus kokkuhoitud soojusenergia kao vähenemise arvutused, mis olid aluseks KIK-lt toetuse saamisel. Kolme viimase aasta keskmine Kose soojustrassikadu oli 739 MWh/a. 2019. aastal väheneb soojuskadu kolmel viimasel kuul. Renoveeritud soojustrassi lõigu soojuskao vähenemine 2019. aasta viimasel kolmel kuul on 31 MWh (73,25 MWh / 7 kuud x 3 kuud = 31 MWh). 2019. aasta trassikao prognoos 739 - 31 = **708 MWh**.

Kose-Uuemõisas renoveeriti 2017. aastal kooli 218 m trassilõik, mille soojuskadu oli 164

MWh/a, pärast renoveerimist on eeldatav soojuskadu aga 40 MWh/a. Lisaks rajati uus 188 m trassilõik, mille prognoositav soojuskadu on 23 MWh/a. Täiendavalt on ametile tõendina esitatud projekti tulemusena renoveeritavas soojustorustiku lõigus kokkuhoitud soojusenergia kao vähenemise arvutused ning uue ehitatava soojusvõrgu trassikao arvutused, mis olid ka aluseks KIK-lt toetuse saamisel, kokku 63,53 MWh/a.

2017. aasta tegelik trassikadu sisaldab juba renoveeritud trassilõigul saavutatud energiasäästu, kuid renoveerimise mitte teostamisel oleks selle trassilõigu 2017. aasta kolme viimase kuu soojuskadu olnud 70,26 MWh ($164 \text{ MWh/a} / 7 \text{ kuud} \times 3 \text{ kuud} = 70 \text{ MWh}$). St. 2017 aasta trassikaoks kujunenuks 546 MWh ($476 + 70 = 546$) ning kolme viimase aasta (2015-2017) keskmiseks trassikaoks kujunenuks 536 MWh/a [$(504,1+556,4+546)/3=536$]. Eeltoodud asjaolusid arvestades kujuneb 2019. aasta trassikao prognoos: 2015-2017 keskmine trassikadu renoveerimata trassides 536 MWh – kooli trassilõigu soojuskadu 164 MWh + kooli trassilõigu soojuskadu pärast renoveerimist 40 MWh + uue 188 m trassilõigu soojuskadu 23 MWh = **435 MWh**.

Ravila kaugküttevõrgus prognoositakse trassikaoks **62 MWh**, mis on selle võrgu kolme aasta tegelikust trassikao aritmeetilise keskmisest (64 MWh) 2 MWh võrra väiksem ($64 - 62 = 2$).

Seega **kolme eraldiseisva kaugküttevõrgu trassikadu kokku moodustab 1 205 MWh** ($708+435+62=1205$).

Konkurentsiameti seisukoht trassikao prognoosi osas

Trassikadu on sõltuv võrku antud soojuse kogusest ja soojustrasside kvaliteedist (ümbritsevasse keskkonda eralduvast soojuse kogusest). Investeerides trassidesse paraneb nende kvaliteet, mille tulemusena väheneb ka trassikadu.

Regulatsiooniperioodiks prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikaoks 1 205 MWh ehk 11,6% võrku antava soojuse mahust. Prognoositud näitaja on väiksem Metoodika p 5.2 ja Soojuse Määruse § 9 lg 2 toodud tehnilisest nõuet, mille kohaselt efektiivse soojusvõrgu trassikaod alates 2017.a-st ei peaks ületama 15% võrku antava soojusenergia mahust.

Konkurentsiameti hinnangul on OÜ Kose Vesi piisava põhjalikkusega selgitanud teostatavaid investeeringuid ja põhjendanud nende tegevuste tulemusel saavutatava trassikao suuruse.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks OÜ Kose Vesi poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna trassikao 1 205 MWh ehk 11,6% võrku antava soojuse mahust kuna:

- **prognoositud näitaja on väiksem Metoodika p 5.2 ja Soojuse Määruse § 9 lg 2 toodud tehnilisest nõuet, mille kohaselt efektiivse soojusvõrgu trassikaod alates 2017.a-st ei peaks ületama 15% võrku antava soojusenergia mahust;**
- **ettevõtja on piisava põhjalikkusega selgitanud teostatavaid investeeringuid ja nende tegevuste tulemusel saavutatavat trassikadu.**

3.3. Võrku antud soojuse kogus

Võrku antud soojuse kogus on soojuse müüginahud ja trassikao summa.

OÜ Kose Vesi seisukoht Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna võrku antud soojuse koguse (10 355 MWh) osas.

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi regulatsiooniperioodil Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna kaugkütetrassi antava soojuse koguseks 10 355 MWh. Kogu võrku antav soojus ostetakse sisse AS-lt Pelletiküte.

Konkurentsiameti seisukoht võrku antud soojuse osas

Konkurentsiamet on käesoleva otsuse punktides 3.1 ja 3.2 toodud selgitustel pidanud põhjendatuks soojuse müügi mahu (9150 MWh) ja trassikao (1205 MWh) prognoosi, **mistõttu peab Konkurentsiamet põhjendatuks ka Hinnataotluses regulatsiooniperioodiks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale prognoositud võrku antud soojuse kogust 10355 MWh** (9150 + 1205 = 10355).

4. SOOJUSE PIIRHINNA KOMPONENDID

KKütS § 7 lg 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta. Konkurentsiamet kontrollib ettevõtte kulude põhjendatust ja lülitab hinda ainult regulatsiooniperioodi põhjendatud kulud (Metoodika p 4.2, Soojuse Määrus § 8 lg 2). Analüüsi käigus jaotatakse soojusettevõtja kulud järgmiselt (Metoodika p 4.3, Soojuse Määrus § 8 lg 3):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu.

Põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kasutatakse Metoodika p 4.17 ja Soojuse Määruse § 8 lg 13 nimetatud meetodeid.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (edaspidi MSÜS) § 30 lg 1 ja KKütS § 23 alusel võib tegevusloa tingimustes sätestada ettevõtjale kohustuse efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks (Metoodika p 4.18). Kui ettevõtja, kooskõlas KKütS § 18 lg 2, ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusluba, kajastatakse hinnang efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks Konkurentsiameti otsuses.

4.1. Muutuvkulud

Muutuvkulud on kulud, mis muutuvad soojuse tootmismahu muutudes (Metoodika p 2.11, Soojuse Määrus § 2 p 12). Soojusettevõtja muutuvkulud jagunevad järgmiselt (Metoodika p 4.4, Soojuse Määrus § 8 lg 4):

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt;
- 3) kulud keskkonnatasudele (saastetasu, vee erikasutusõiguse tasu, jm);
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee ja -kanalisatsiooniteenus, kemikaalid, tuha utiliseerimine ja muud muutuva iseloomuga kulud).

OÜ Kose Vesi prognoos Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna muutuvkulude (577,30 tuh €) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkuludeks 577,30 tuh €, mis moodustuvad alljärgnevalt:

- soojuse sisseostukulud	572,53 tuh €;
- elektrienergia sisseostukulu	4,60 tuh €;
- kulud kemikaalidele, vee- ja kanalisatsiooniteenusele	0,17 tuh €;
kokku	577,30 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1. Kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt

KKütS § 14¹ näeb võrguettevõtjale ette kohustuse sõlmida soojuse tootja poolt soojuse tootmiseks tehtud investeeringute kindluse tagamiseks leping tähtajaga kuni 12 aastat alates tootmisest alates tootmise alustamisest, kusjuures uute tootmisvõimsuste järele vajaduse tekkimisel ja/või juhul, kui lepingute sõlmimiseks on kirjalikult soovi avaldanud mitu ettevõtjat, peab võrguettevõtja korraldama lepingu sõlmimiseks konkursi. Lepingute sõlmimisel eelistatakse võimaluse korral valdavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust või valdavalt tõhusa koostootmise režiimis taastuvatest energiaallikatest, jäätmetest jäätmeseaduse tähenduses, turbast või põlevkivitöötlemise uttegaasist toodetud soojust ning parimat olemasolevat keskkonnasäästlikku tehnoloogiat.

Teistelt tootjatelt sisse ostetava soojuse ostukulud kujunevad põhjendatud soojuse ostukoguse ja Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse hinna (tootmishind) korrutisena, välja arvatud Metoodika punktis 4.12. märgitud asjaolul (Metoodika punkt 4.11.). Metoodika punkt 4.12 sätestab, et kui võrguettevõtja on lähtuvalt KKütS §14¹ viinud läbi soojuse ostu konkursi, mille pakkumise tulemusel kujunes sisseostetud soojuse hind (tootmishind) lepingu kehtivuse perioodil madalamaks võrreldes Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse hinnaga, siis võetakse soojuse piirhinna kujundamisel tarbijale aluseks soojuse tootja ja võrguettevõtja vahel lepingus kokkulepitud madalam sisseostetud soojuse hind (tootmishind).

OÜ Kose Vesi prognoos soojuse sisseostukulude (572,53 tuh €) osas

Esitatud Hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi võrku ostetava soojuse koguse ja selle hinna lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri "1,1317" ja muutuva teguri „hind ostetud soojus“ kaudu.

Sisse ostetava soojuse ostukulud kujunevad soojuse ostumahu 10 355 MWh ja ostuhinna 55,29 €/MWh korrutisena ehk $10\,355\text{ MWh} \times 55,29\text{ €/MWh} / 1000 = 572,53\text{ tuh €}$.

Konkurentsiameti seisukoht võrku ostetava soojuse sisseostuhinna ja -kulude osas

OÜ Kose Vesi (enne ühinemist OÜ-ga Kose Vesi U-M Soojus OÜ) viis 2013. aastal KKütS § 14¹ alusel läbi hanke (riigihange nr. 139280 „Taastuenergiaallikast toodetud soojusenergia ostmine Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila asulate kaugküttepiirkondadele“), kus edukaks pakkujaks osutus Pelletiküte AS. Pakkumise tulemusel sõlmisid OÜ Kose Vesi ja Pelletiküte AS 14.03.2013 soojusenergia ostu-müügilepingu nr 1. Lepingu p. 2.1 kohaselt on lepingu objektiks soojusenergia, mida müüja müüb ostjale Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila alevike katlamajades. Lepingu (p. 10.1) kehtib kuni 30.09.2025.

Sõlmitud Lepingu p-de 3.1 ja 3.1.2 koosmõjus on soojuse hind ostjale perioodil 01.10.2013 kuni 30.09.2015 kolmes kaugküttepiirkonnas 53,90 €/MWh. Lepingu p. 3.1.3 järgi alates 01.01.2015 on müüjal õigus tõsta soojuse hinda igal järgneval aastal maksimaalselt 3% ulatuses võrreldes eelnenud tööperioodi hinnaga. Lepingu p. 3.6 järgi tegelikult tarbitud soojuse koguse muutumisel rohkem kui 5% võrra võrreldes miinimumkogusega MK (Kose 6700 MWh + Kose-Uuemõisa 4800 MWh + Ravila 1800 MWh = 13 300 MWh), suureneb/väheneb soojuse hind 2% võrra arvestusega, et iga täiendav 5% muutus tähendab soojuse hinna muutumist 2%:

3.6.1 vahemikus 0,95 x MK kuni 1,05 x MK vastab hind p. 3.1 toodule

3.6.2 vahemikus 0,9 x MK kuni 0,95 x MK on hind 2% suurem p. 3.1 toodust

3.6.3 vahemikus 1,05 x MK kuni 1,1 x MK on hind 2% väiksem p. 3.1 toodust

3.6.4 tegelikult tarbitud kütusekoguse jäämisel alla 0,9 x MK või üle 1,1 x MK muutub hind analoogselt p. 3.6.2 ja 3.6.3 toodule.

Konkurentsiamet, lähtunud eelmärgitud lepingus toodud soojuse hinna arvutamise põhimõtetest ning Metoodika punktis 4.12 sätestatust, kontrollis soojuse tootja ja võrguettevõtja vahel sõlmitud lepingu alusel kujunevate soojuse hindade prognoosi aastateks 2018-2019. Selgus, et maksimaalseks soojuse hinnaks kujuneb 2018. aastal 58,90 €/MWh ja 2019. aastal 60,66 €/MWh.

OÜ Kose Vesi esitatud Hinnataotlusest selgus, et ettevõtja on sisse ostetava soojuse hinnaks arvestanud 55,29 €/MWh, mis vastab Konkurentsiameti 30.09.2015 otsusega nr 7.1-3/15-058 kooskõlastatud soojuse piirhinnale ning mis on vähemalt 6,1% ($55,29 / 58,90 \times 100\% - 100\% = -6,1\%$) madalam osapoolte vahel lepingus kokkulepitud hinnakujundamise põhimõtete alusel leitud hindadest.

Võttes arvesse eeltoodud asjaolusid, peab Konkurentsiamet põhjendatuks kajastada OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse piirhinna arvutuses Pelletiküte AS toodetava soojuse ostuhinda 55,29 €/MWh.

Konkurentsiamet on pidanud käesoleva otsuse punktis 3.3. põhjendatuks OÜ Kose Vesi majandusaasta 2019 sisseostetava soojuse ostumahu prognoosi 10 355 MWh. Korrutades soojuse ostumahu 10 355 MWh eelpool aktsepteeritud ostuhinnaga 55,29 €/MWh, kujuneb **soojuse sisseostukuludeks** kokku **572,53 tuh €** ($10\ 355\ \text{MWh} \times 55,29\ \text{€/MWh} / 1000 = 572,53\ \text{tuh €}$).

4.1.2. Elektrienergia sisseostukulu

Elektrienergia ostuhindade põhjal arvatud elektrienergia sisseostukulud lülitatakse soojuse hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast (Metoodika p 4.9, Soojuse Määrus § 6 lg 2). Kui soojusettevõtja ei ole esitanud Konkurentsiametile asjakohast elektrienergia müügilepingut või kui nimetatud lepingus kokkulepitud hind on suurem kui turuhind, lähtutakse soojuse hinna kooskõlastamisel elektrienergia turuhinnast. Reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas lähtutakse Konkurentsiameti või kohaliku omavalituse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast (Metoodika p 4.10, Soojuse Määrus § 8 lg 10). Seega kujuneb elektrienergia kulu põhjendatud elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga.

OÜ Kose Vesi prognoos elektrienergia sisseostukulu 4,60 tuh € osas

Hinnataotluse kohaselt soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale elektrienergia sisseostukulusid regulatsiooniperioodiks summas 4,60 tuh €, mis on saadud elektrienergia koguse (53 841 kWh) korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse tasu, taastuvenergia tasu ja elektrienergia aktsiisi summaga (0,08544 €/kWh). Esitatud Hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi elektrienergia hinna lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „5,88“ ja muutuva teguri „hind_{elekter}“ kaudu.

OÜ Kose Vesi ostab Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttevõrkudele:

- 1) võrguteenust Elektrilevi OÜ-ga 7.12.2013 sõlmitud võrgulepingu nr 6094010140 (tarbimiskoha aadress Kesk 27, mõõtepunkt 38ZEE-00152718-Y, võrguteenus VMA4, võrguühenduse läbilaskevõime 80 A, nimitoitepingeline liitumispunktis 0,38 kV) ja 09.12.2014 sõlmitud võrgulepingu nr 6094010621 (tarbimiskoha aadress Ravila tee 25, mõõtepunkt 38ZEE-00252648-J, võrguteenus Võrk4, võrguühenduse läbilaskevõime 32 A, nimitoitepingeline liitumispunktis 0,38 kV) alusel;

- 2) elektrienergiat Eesti Energia AS-lt hankelingu nr 175803 alusel. Perioodil 01.01.2018 kuni 31.12.2018 ostetakse elektrit paketi „Börsihinnaga pakett“, millele lisandub teenustasu 0,25 €/MWh.

Kose kaugküttevõrgus ostetakse elekter ja võrguteenus Lightfood OÜ-lt 09.07.2010 elektrienergiaga varustamise lepingu nr LF 03/10 alusel.

Elektrienergia ostukoguseks kokku prognoositakse 53 841 kWh, mis moodustab 5,88 kWh ühe müüdava soojuste MWh kohta ($53\,841\text{ kWh} / 9150\text{ MWh} = 5,88\text{ kWh/MWh}$). Täpsemalt kujunevad elektrienergia ostukulud vastavalt tabelile 5.

Tabel 5. Elektrienergia ostukulud

Näitaja	Tariif	Tariifi ühik	Kogus	Koguse ühik	Summa, tuh €
Katlamaja 1: Kose					
Elektrienergia müüja	OÜ Lightfood				
Hinnapakett	Fikseeritud hind 3,642 s/kWh				
Võrguteenus müüja	OÜ Lightfood				
Hinnapakett	Võrguteenus ajatariif 6-35kV AJ 0,38kV, üle 63A liini hind (VMA2)				
Elektrienergia päevatariif	3,642	€senti/kWh	10 925	kWh	0,40
Elektrienergia öötariif	3,642	€senti/kWh	11 243	kWh	0,41
Võrguteenus päevatariif	2,88	€senti/kWh	10 925	kWh	0,31
Võrguteenus öötariif	1,66	€senti/kWh	11 243	kWh	0,19
teenustasu	1,00	€/kuu	12	kuu	0,01
Võrgu ampripõhine võimsustasu*	0,46	€/A kuus	20	A kuus	0,11
Reaktiivenergia tarbimine	0,54	€senti/kvarh	7 056	kvarh	0,04
Taastuvenergia tasu	0,89	€senti/kWh	22 168	kWh	0,20
Aktsiis	0,447	€senti/kWh	22 168	kWh	0,10
Katlamaja 1 kokku kulud					1,77
Katlamaja 2: Kose-Uuemõisa					
Elektrienergia müüja	Eesti Energia AS				
Hinnapakett	Börsihind + marginaal 0,025				
Võrguteenus müüja	Elektrilevi AS				
Hinnapakett	Võrguteenus ajatariif 6-35kV AJ 0,38kV, üle 63A liini hind (VML2 e. VMA4)				
Elektrienergia päevatariif	4,175	€senti/kWh	12 909	kWh	0,54
Elektrienergia öötariif	4,175	€senti/kWh	14 626	kWh	0,61
Edastamistasu päevahind	3,35	€senti/kWh	12 909	kWh	0,43
Edastamistasu ööhind	1,98	€senti/kWh	14 626	kWh	0,29
Võrguühenduse kuutasu**	4,47	€/kuu	12	kuu	0,05
Võrguühenduse läbilaskevõime tasu***	0,38	€/A kuus	20	A kuus	0,09
Reaktiivenergia tarbimine	0,54	€senti/kvarh	5 157	kvarh	0,03
Taastuvenergia tasu	0,89	€senti/kWh	27 535	kWh	0,25
Aktsiis	0,447	€senti/kWh	27 535	kWh	0,12
Katlamaja 2 kokku kulud					2,41
Katlamaja 3: Ravila					
Elektrienergia müüja	Eesti Energia AS				
Hinnapakett	Börsihind + marginaal 0,025				
Võrguteenus müüja	Elektrilevi AS				
Hinnapakett	Võrguteenus ajatariif 6-35kV AJ 0,38kV, üle 63A liini hind (Vörk4)				
Elektrienergia päevatariif	4,175	€senti/kWh	1 950	kWh	0,08
Elektrienergia öötariif	4,175	€senti/kWh	2 188	kWh	0,09
Edastamistasu päevahind	3,58	€senti/kWh	1 950	kWh	0,07

Edastamistasu ööhind	2,06	€senti/kWh	2 188	kWh	0,05
Võrguühenduse kuutasu****	6,56	€/kuu	12	kuu	0,08
Võrguühenduse läbilaskevõime tasu		€/A kuus	13	A kuus	0,00
Taastuenergia tasu	0,89	€senti/kWh	4 138	kWh	0,04
Aktsiis	0,447	€senti/kWh	4 138	kWh	0,02
Katlamaja 3 kokku kulud					0,42
Elektrienergia maksumus kokku, tuh €					4,60
Ostetud elektrienergia kogus kokku			53 841	kWh	
Keskmine tariif			0,08544	€/kWh	

*võrguühenduse läbilaskevõime 100A, sellest 20A ehk 20% jagatakse OÜ-le Kose Vesi ja rakendub Elektrilevi OÜ hinnapaketi VMA2 võrguühenduse läbilaskevõime tasule (0,18 eurot/ A kuus) kui ka võrguühenduse kuutasule (17,87 eurot/kuus).

**võrguühenduse kuutasu 25% OÜ Kose Vesi;

*** võrguühenduse läbilaskevõime 80 A, sellest 20A ehk 25% OÜ Kose Vesi;

****Võrguühenduse läbilaskevõime 32 A, sellest 13A ehk 40% OÜ Kose Vesi.

Elektrienergia börsihinna arvutamisel Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttevõrkudes on OÜ Kose Vesi lähtunud viimase 12 kuu elektrienergia tegelikest börsihindadest võttes aluseks veebilehel <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/Dayahead/Area-Prices/EE/Monthly/?view=table> avaldatud Eesti hinnapiirkonna kuuhinnad (vt tabel 6).

Tabel 6. Elektrienergia ostukulude aluseks oleva elektrienergia börsihinna kujunemine Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttevõrkudes

	Elektrienergia ostuhind (€/MWh)
18 - Aug	55,38
18 - Jul	54,06
18 - Jun	47,79
18 - May	38,66
18 - Apr	39,88
18 - Mar	45,32
18 - Feb	43,36
18 - Jan	37,11
17 - Dec	32,02
17 - Nov	33,7
17 - Oct	33,43
17 - Sep	37,27
Keskmine	41,50
Marginaal	0,25
Kokku	41,75
€senti/kWh	4,175

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia sisseostukulude osas

Tabelist 5 selgub, et OÜ Kose Vesi prognoosib Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale elektrienergia tarbimiskoguseks kokku regulatsiooniperioodil 53 841 kWh (tarbimise osakaal päeval 48% ja öisel ajal 52%), mille alusel kujuneb elektrienergia erikuluks (elektrienergia koguse ja soojuste müügi suhte) 5,88 kWh/MWh ($53841 / 9150 = 5,88$).

Kuna OÜ Kose Vesi tegeleb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas üksnes soojuse jaotamisega, siis elektrienergia tarbimise efektiivsusele hinnangu andmisel ei saa kitsalt piirduda elektrienergia koguse ja soojuse müügitahuga suhte muutuse järgimisele ajas. Nimelt olenemata müügitahuga suurusel mõjutab elektrienergia tarbimismahtu soojuskandja edastamisel (so soojuse jaotamisel) soojusvõrkude pikkus (sh kõrguste vahe) ning paigaldatud võrgupumpade ja sagedusmuundurite võimsus ning nende energiatarve. Eelkirjeldatud viisil elektrienergia kasutamise efektiivsuse hindamiseks on amet koostanud alljärgneva tabeli 7:

Tabel 7. Elektrienergia kasutamise efektiivsus soojusvõrgu pikkuse kohta

Rea nr	Elektrienergia	Ühik	2015	2016	2017	2015-2017 keskmine	2019
1	Elektrienergia tarbimine kokku	kWh	54 313	54 862	53 841	54 339	53 841
2	muutus võrreldes eelneva aastaga vs 3aasta keskmisega	%	x	1	-2		-1
3	Soojusvõrkude pikkus	km	5,204	5,204	5,148	5,185	5,336
4	erikulu soojusvõrgu pikkuse kohta	%	10 437	10 542	10 459	10 480	10 090
5	muutus võrreldes eelneva aastaga vs 3aasta keskmisega	%	x	1	-1		-4

Tabelis 7 kajastatud andmetele tuginedes **võib elektrienergia tarbimismahu prognoosi 2019. aastaks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas 53 841 MWh hinnata efektiivseks ja lugeda põhjendatuks lülitada soojuse piirhinda, kuna elektri tarbimismaht soojuse edastamisel soojusvõrgu pikkuse kohta on vähenenud** (2015. aastal 10 437 kWh/km kohta vs 2019. aastal 10 090 kWh/km kohta).

Tabelis 5 toodud elektri hinnapakettide kontrollimisel selgus, et:

- elektrienergia hinnad Kose-Uuemõisa ja Ravila kaugküttevõrkudele vastavad turuhinnale ning OÜ Kose Vesi ja Eesti Energia AS vahel sõlmitud müügilepingus sätestatud tariifidele;
- elektrienergia hind Kose kaugküttevõrgule vastab OÜ Kose Vesi ja Lightfood OÜ vahel sõlmitud müügilepingus sätestatud tariifidele (ettevõtja on tõendina esitanud maikuu 2018 arve) ega ületa kehtivat turuhinda;
- võrguteenuse ja reaktiivenergia tasud (hinnapaketid: Kose VMA2, Kose-Uuemõisa VML2 ja Ravila Võrk4) vastavad Elektrilevi OÜ-le Konkurentsiameti 19.07.2017 otsusega nr 7-3/2017-040 kooskõlastatud tariifidele;
- taastuenergia tasu 0,89 senti/kWh vastab 2018.aastaks kehtestatud taastuenergia tasule,
- elektrienergia aktsiisimäär 0,447 senti/kWh vastab ATKEAS § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisile.

Lähtuvalt eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale regulatsiooniperioodiks prognoositud elektrienergia sisseostukulu 4,60 tuh € ning keskmist sisseostuhinda 0,08544 €/kWh (tuh € / kWh x 1000 (ühikute teisendamiseks) = 0,08544 €/kWh).

4.1.3. Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukulud

Metoodika punkti 4.10 järgi lähtutakse reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas Konkurentsiameti või kohaliku omavalitsuse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast.

OÜ Kose Vesi taotlus kemikaalide (0,03 tuh €) ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulude (0,14 tuh €) osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukuluks kokku 0,17 tuh € ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „10,83“ kaudu. Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukuludest Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnas annab ülevaate tabel 8.

Tabel 8. Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse sisseostukulud

Rea nr	Kulu nimetus	Ühik	2015	2016	2017	keskmine 2015-2017	2018	2019
1	Kemikaalide kulud	tuh €	0,00	0,24	0,06	0,10	0,03	0,03
3	Veeteenuse kulud	tuh €	0,24	0,32	0,16	0,24	0,26	0,14
4	<i>veeteenuse keskmine hind</i>	€/m ³	<i>1,73</i>	<i>1,46</i>	<i>1,49</i>	<i>1,55</i>	<i>1,41</i>	<i>1,53</i>
5	vee kogus	m ³	112	191	90	131	164	72
6	vee hind	€/m ³					1,30	1,30
7	kanalisatsiooni kogus	m ³	29	27	20	25	20	20
8	kanalisatsiooni hind	€/m ³					2,34	2,34

Varasemate aastatega võrreldes rahaline kulu kemikaalidele ja veeteenusele väheneb seoses renoveeritud soojusvõrkude osakaalu kasvuga.

Veeteenuse kulude arvutusel on lähtutud OÜ-le Kose Vesi Konkurentsiameti 22.11.2017 otsusega nr 9-3/2017-010 kooskõlastatud tariifidest.

Konkurentsiameti seisukoht kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude osas

Kulud kemikaalidele.

Kemikaalide kasutamine on soojuse tootmise ja jaotamise protsessis vajalik kulu seadmetesse antava vee kvaliteedinäitajate tagamisel (sh pehmendamisel). OÜ Kose Vesi on Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide kuluks prognoosinud 0,03 tuh €, mis ei ületa teiste üksnes soojuse jaotamisega tegelevate ettevõtjate võrgupiirkondade kemikaalide erikulu. Seetõttu **loeb Konkurentsiamet põhjendatuks Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide ostukulude prognoosi summas 0,03 tuh €.**

Kulud vee- ja kanalisatsiooniteenusele.

Vee- ja kanalisatsiooniteenus on vajalik soojuse tootmise ja jaotamise protsesside käigus hoidmiseks. Konkurentsiamet on 22.17.2017 otsusega nr 9-3/2017-010 kooskõlastanud OÜ-le Kose Vesi tasu võetud vee eest 1,30 €/m³ ja tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 2,34 €/m³. Et Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnasoojuse hinda prognoositud vee- ja kanalisatsiooniteenuse koguse prognoosimisel on arvestatud soojusvõrkude töökindluse paranemisega, siis amet hindab veeteenuse sisseostukogused põhjendatuks. Kulude arvutustes aluseks võetud veeteenuse hinnad vastavad Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud hindadele, mistõttu **loeb Konkurentsiamet põhjendatuks vee- ja kanalisatsiooniteenuse**

sisseostukulu summas 0,14 tuh € $[(72 \text{ m}^3 \times 1,30 \text{ €/m}^3) + (20 \text{ m}^3 \times 2,34 \text{ €/m}^3) / 1000 = 0,14 \text{ tuh €}]$.

Kokkuvõte OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna muutuvkulude osas:

Konkurentsiamet pidas eelnevalt põhjendatuks prognoositud soojuse sisseostu kulusid summas 572,53 tuh € (vt punkt 4.1.1), elektrienergia ostukulu 4,60 tuh € (vt punkt 4.1.2), kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu summas 0,17 tuh € (vt punkt 4.1.3), seega peab Konkurentsiamet põhjendatuks ka regulatsiooniperioodiks prognoositud muutuvkulusid tervikuna summas 577,30 tuh €.

4.2. Tegevuskulud

Konkurentsiamet defineerib tegevuskuludena soojuse hinda lülitatavaid põhjendatud kulusid, mis ei sisalda muutuv-, kapitali- ega finantskulusid (Metoodika p 2.20, Soojuse Määrus § 2 p 18). Ettevõtja saab tegevuskulusid mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu (Metoodika p 4.15). Tegevuskulud on näiteks seadmete hooldus- ja remondikulud, müügitegevuse kulud, bürookulud, töjõukulud jms, mida ettevõtja saab investeringute ning efektiivsema majandustegevuse kaudu otseselt kontrollida ja mõjutada (nt teostatud investeringute tulemusel vähenevad kaod kaugküttevõrgus, mille tulemusel omakorda vähenevad remondimaterjalide ja –tööde kulud; kaugjuhtimissüsteemide paigaldamine võimaldab vähendada katlamajade hooldusega seotud töjõukulusid ning transpordikulusid; ettevõtte restruktureerimine võimaldab alandada juhtimistasusid jne).

Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel ei lülitata soojuse hinda alljärgnevatid kulusid (Metoodika p 4.16, Soojuse Määrus § 8 lg 11):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) soojuse vahendajatele makstavad tasud (nt vahendaja jagab soojuse korterite kaupa), sest vastavalt KKütS § 8 lg 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) erisoodustuse kulud;
- 8) tulumaksukulud tulumaksuseaduse § 48-52 kohaselt;
- 9) majandusanalüüsi käigus teisi põhjendamatuks osutunud soojusettevõtja kulusid.

OÜ Kose Vesi taotlus tegevuskulude 42,09 tuh € osas

Hinnataotluses prognoosib OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi tegevuskuludeks 42,09 tuh € ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „10,83“ kaudu. Hinnataotluses kajastatud tegevuskulud kuluridade lõikes on toodud tabelis 9.

Tabel 9. OÜ Kose Vesi Hinnataotluses kajastatud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna tegevuskulud

	Majandusaasta	Ühik	2015	2016	2017	2018	2019
1	Soojuse jaotamise ja müügiga seotud otsekulud						
2	Kulud soojustrasside ja seadmete hoolduseks ning remondiks	tuh €	3,850	6,948	1,535	0,250	0,250
3	Materjalid ja varuosad	tuh €	0,222	1,289	2,497	1,260	1,260

4	Muud materjalid ja allhanketööd	tuh €	0,000	0,189	0,000	0,000	0,000
5	Kulud mõõtetehnikale	tuh €	0,913	0,244	3,375	0,000	0,700
6	Kulud töövahenditele	tuh €	0,106	0,524	0,130	0,100	0,100
7	Muud kulud (<i>arvete postitamise kulu</i>)	tuh €	0,021	0,058	0,057	0,050	0,050
8	Kokku soojuse jaotamisega seotud kulud	tuh €	5,11	9,25	7,59	1,66	2,36
9	Soojuse jaotamise ja müügiga seotud mitmesugused tegevuskulud						
10	Maamaks	tuh €	0,400	0,389	0,390	0,276	0,276
11	Ettevõtte üldjuhtimiskulud	tuh €	0,100	0,104	0,104	0,100	0,100
12	Transpordikulud	tuh €	2,979	3,905	3,304	4,135	4,135
13	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,162	0,145	0,143	0,170	0,170
14	Kulud büroofoonetele, ruumidele, territooriumitele	tuh €	0,071	0,283	0,328	0,280	0,280
15	Infotehnoloogilised kulud	tuh €	0,310	0,214	0,226	1,000	1,000
16	Koolituskulud	tuh €	0,050	0,185	0,154	0,100	0,100
17	Bürookulud	tuh €	0,175	0,187	0,273	0,350	0,350
18	Juriidilised konsultatsioonid	tuh €	0,300	0,000	0,000	0,000	0,000
19	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	0,011	2,987	0,103	4,000	0,000
20	Kokku mitmesugused tegevuskulud	tuh €	4,558	8,399	5,025	10,411	6,411
21	Soojuse jaotamise- ja müügiga seotud tööjõukulud koos maksudega	tuh €	31,22	36,70	33,37	33,32	33,32
22	Tegevuskulud, mida ei lülitata soojuse hinda						
23	Esindus/vastuvõtukulud	tuh €			0,01		
24	Kahjunõue	tuh €			0,63		
25	Kokku tegevuskulud, mida ei lülitata soojuse hinda	tuh €	0,000	0,000	0,64		
26	KOKKU TEGEVUSKULUD	tuh €	40,89	54,35	46,63	45,39	42,09
27	Soojuse tootmise-, jaotamise- ja müügiga seotud tegevuskulud kokku	tuh €	40,89	54,35	45,99	45,39	42,09
28	Müügiimaht	MWh	8 801	9 829	9 526	9 150	9 150
29	Tegevuskulude erikulu müügiimahu suhtes	€/MWh	4,65	5,53	4,83	4,96	4,60

Konkurentsiameti seisukoht tegevuskulude osas

Metoodika punkt 4.17 kohaselt kasutatakse põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel muuhulgas alljärgnevat meetodeid:

- 1) Tegevuskulude ja müügiimahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügiimahu kohta;
- 2) Ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn benchmarking).

Metoodika punkt 4.17 kohaselt Konkurentsiamet, tegevuskulude põhjendatusele hinnangu andmisel, võrdleb soojuse piirhinda taotletud tegevuskulude erikulu (tegevuskulud müügiimahu suhtes) teiste sarnase müügiimahu (soojuse müügiimaht MWh-des $\pm 50\%$) soojust jaotavate võrgupiirkondade tegevuskulude erikuluga. Konkurentsiameti andmebaasi (benchmarking) aluseks võttes on sarnase müügiimahuga soojust jaotavate võrgupiirkondade keskmine tegevuskulude erikulu müügiimahu kohta seisuga august 2018 järgmine:

- müügiimahul 4867 MWh (vahemikus $\pm 50\%$ MWh 3 võrgupiirkonda) on üksnes soojuse jaotamisega tegelevate võrgupiirkondade tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu 4,54 €/MWh; seega Kose kaugküttevõrgu tegevuskulusid võib hinnata efektiivseks, kui need ei ületa 22,08 tuhat € ($4,54 \text{ €/MWh} \times 4867 \text{ MWh} / 1000 = 22,08 \text{ tuhat €}$);

- müügi mahul 3669 MWh (vahemikus $\pm 50\%$ MWh 4 võrgupiirkonda) on üksnes soojuse jaotamisega tegelevate võrgupiirkondade tegevuskulude kaalutud keskmine erikulu 4,54 €/MWh; seega Kose-Uuemõisa kaugküttevõrgu tegevuskulusid võib hinnata efektiivseks, kui need ei ületa 16,67 tuh € ($4,54 \text{ €/MWh} \times 3669 \text{ MWh} / 1000 = 16,67 \text{ tuh €}$);
- müügi mahul 614 MWh puuduvad sarnase müügi mahuga (vahemikus $\pm 50\%$ MWh 0 võrgupiirkonda) üksnes soojuse jaotamisega tegelevad võrgupiirkonnad. Seetõttu amet lähtub tegevuskulude suurusele hinnangu kujundamisel alla 5000 MWh soojust jaotavate võrgupiirkondade tegevuskulude vahemikust (1,59-7,21 €/MWh): Ravila kaugküttevõrgu tegevuskulusid võib hinnata efektiivseks, kui need jäävad vahemikku 0,98-4,43 tuh € ($1,59 \text{ €/MWh} \times 614 \text{ MWh} / 1000 = 0,98 \text{ tuh €}$; $7,21 \text{ €/MWh} \times 614 \text{ MWh} / 1000 = 4,43 \text{ tuh €}$).

Eeltoodud arvandmeid arvestades **Konkurentsiamet hindab** OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna **tegevuskulude prognoosi suuruses 42,09 tuh € põhjendatuks**, sest selle võib lugeda efektiivseks sarnase müügi mahuga võrgupiirkondade tegevuskulude kaalutud keskmiste erikulude põhjal leitud summaarse tegevuskulu suuruse vahemiku 39,74-43,19 tuh € [$22,08 + 16,67 + (0,98 \text{ kuni } 4,43) = 39,74 - 43,19 \text{ tuh €}$] alusel.

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Reguleeritav vara on reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital (Metoodika p 2.19, Soojuse Määrus § 2 p 17). Reguleeritava vara väärtuse leidmine on vajalik kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks (Metoodika p 6.3).

Põhitegevusega seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud (Metoodika p 6.4). Vastavalt eeltoodule ei arvestata reguleeritava vara hulka (Metoodika p 6.5, Soojuse Määrus § 11 lg 3):

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid;
- 4) tagastamatu abi raames (s.h sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbija poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) põhivara, mida ettevõtja tegelikult ei kasuta soojuse tootmisel, jaotamisel ja müügil;
- 7) mittepõhjendatud investeeringuid.

Reguleeritud vara arvestamisel kasutatakse abivahendina Metoodika p 6.6 kuni 6.12 ja Soojuse Määruse § 11 lg 3 kuni 10 toodud põhimõtteid.

Reguleeritava vara väärtuse leidmisel kasutatakse põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus, võttes arvesse Metoodika p 6.5 ja Soojuse Määrus § 11 lg 3 sätestatud (Metoodika p 6.7, Soojuse Määrus § 11 lg 5). Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt.

Reguleeritav vara regulatsiooniperioodil leitakse alljärgnevalt (Metoodika p 6.8, Soojuse Määrus § 11 lg 6):

$$RV = RV_r + KK$$

kus:

RV - reguleeritav vara;

RVr - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;

KK - käibekapital.

Käibekapitali arvestuse aluseks võtab Konkurentsiamet reeglina 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust (Metoodika p 6.9, Soojuse Määrus § 11 lg 7). Vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet ei lülitata käibekapitali arvestusse (Metoodika p 6.10, Soojuse Määrus § 11 lg 8).

Reguleeritava vara arvestus on järjepidev ning jätkub kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel, sh ettevõtja või vara omandisuhte muutumisel (Metoodika p 6.13).

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Kapitalikulu on soojuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega (Metoodika p 2.5, Soojuse Määrus § 2 p 7). Kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk on põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea² vältel (Metoodika p 6.1, Soojuse Määrus § 11 lg 1). Kapitalikulu arvutamisel lähtutakse reguleeritavast varast. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt (Metoodika p 6.2, Soojuse Määrus § 11 lg 2).

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Põhjendatud tulukus arvutatakse reguleeritava vara ja põhjendatud tulunormi korrutisena alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 7.2, Soojuse Määrus § 12 lg 2):

$$PT = r_p \times RV$$

kus:

PT - põhjendatud tulukus;

r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);

RV - reguleeritav vara.

Põhjendatud tulunorm (r_p) võrdub kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC) (Metoodika p 7.3, Soojuse Määrus § 12 lg 3) ehk:

$$r_p = WACC$$

Kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) arvutatakse järgmise valemi alusel (Metoodika p 7.4, Soojuse Määrus § 12 lg 5):

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK+OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK+OK} \right),$$

kus:

k_e - omakapitali hind (%);

k_d - võlakapitali hind (%);

VK - võlakapitali osakaal (%);

OK - omakapitali osakaal (%).

WACC-i leidmisel lähtutakse omakapitali hinnast, võlakapitali hinnast ja kapitali struktuurist. Konkurentsiamet kasutab WACC'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital (Metoodika p 7.5, Soojuse Määrus § 12 lg 5). Konkurentsiamet ei kasuta

² Põhivara kasulik eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse.

WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Regulaatiivselt sätestatud võla- ja omakapitali osakaalude kasutamine tagab nii ettevõtjate kui ka tarbijate võrdse kohtlemise.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) leidmiseks vee-, elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtetele nimetusega „Juhend 2016.a kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks“ (käskkiri nr 1.1-2/16-009, 27.06.2016), mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel. Nimetatud juhendi p4 tabelis 7 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) soojusettevõtjatele 5,55%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel 10.

Tabel 10. WACC kujunemine (%-des)

Näitaja nimetus	kaugküte
Riskivaba 10-a. Saksamaa võlakirja tulusus, (Rf)	1,47
Eesti riigiriski preemia, (Rc)	0,78
Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,30
Võlakapitali hind, (kd)	3,55
Riskivaba 10-a. Saksamaa võlakirja tulusus, (Rf)	1,47
Eesti riigiriski preemia, (Rc)	0,78
Tururiski preemia (McKiVSeY), (Rm)	5,00
Beeta (võimenduseta, βa)	0,530
Beeta (võimendusega, βe)	1,060
Omakapitali hind, (ke)	7,55
Võla- ja omakapitali osakaal (50%:50%)	0,50
WACC	5,55

5.4. Investeeringud

OÜ Kose Vesi taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna investeeringute osas
Hinnataotluse kohaselt OÜ Kose Vesi on investeerinud majandusaastatel 2014 kuni 2017 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonda 86,313 tuh €, 2018. aastal ja regulatsiooniperioodil prognoositakse investeerida 187,441 tuh €, so kokku 273,754 tuh € (vt tabel 11):

Tabel 11. OÜ Kose Vesi investeeringud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonda

Investeeringud (€)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Kokku
Investeeringud kokku	3 331	5 000	11 000	66 982	66 841	120 600	273 754
sellest KIK kaasrahastus		5 000		33 491	30 704	60 300	129 495
sellest omavahendid	3 331		11 000	33 491	36 136	60 300	144 259
<i>investeeringud:</i>							
maa	3 331						3 331
soojusmõõtjad, seadmed			11 000		5 432		16 432
soojustrassid		5 000		66 982	61 408	120 600	253 990

Konkurentsiameti seisukoht investeeringute osas

Hinnataotlusest selgus, et OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonda majandusaastatel 2014 kuni 2017 tegelikult teostatud ja 2018. aastaks ning regulatsiooniperioodiks (2019) prognoositud investeeringute summaks kokku kujuneb 2 73,754 tuh €, millest omakorda 129,495 tuh € on KIK tagastamatu abi. Samuti selgus, et nimetatud investeeringud on ettevõtte põhitegevusega seotud ning kooskõlas Metoodika punktis 6.5 kajastatud põhimõtetega. **Seetõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks kajastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuse piirhinnas majandusaastate 2014 kuni**

2018 ning regulatsiooniperioodi (2019) investeeringud vastavalt ettevõtja esitatud investeeringute loetelule summas 144,259 tuh € (koos KIK tagastamatu abiga kokku 273,754 tuh €).

5.5. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

OÜ Kose Vesi taotlus kapitalikulu (20,06 tuh €) ja tulukuse (36,81) tuh € osas

Hinnataotluses on OÜ Kose Vesi arvutanud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuste jaotamisega seotud reguleeritava vara regulatsiooniperioodi kapitalikuluks 20,06 tuh €. Arvutuse teostamisel on võetud aluseks soojuste jaotamisel tegelikult kasutatav põhivara (vt lisa 1 põhivarade nimekiri seisuga 31.12.2017 ja varade jääkväärtus regulatsiooniperioodi lõpus) ja raamatupidamisarvestusest lähtuv kulumiarvestus (=kapitalikulu). Tulukust on OÜ Kose Vesi arvestanud reguleeritavate varade jääkväärtuselt 36,81 tuh €.

Esitatud hinnataotluse põhjal taotleb OÜ Kose Vesi kapitalikulu ja tulukuse lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „10,83“ kaudu.

Tabelis 12 on toodud OÜ Kose Vesi reguleeritud varade, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus (vt varade üksikasjalik nimekiri ja arvestus käesoleva otsuse lisa 1).

Tabel 12. Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

rea nr	Näitaja nimetus	Ühik	Regulatsiooniperiood
1	Reguleeritav põhivara soetusmaksumuses aasta alguses kokku	tuh €	899,00
1.1	<i>sh maa</i>	tuh €	15,34
1.2	<i>sh amortiseerunud põhivara soetusmaksumuses</i>		69,24
2	Reguleeritud põhivara jääkväärtus perioodi alguses kokku	tuh €	528,25
3	Investeeringud 2019 (ilma KIK toetuseta)	tuh €	60,30
4	Keskmine kapitalikulunorm (amortiseeritav põhivara)	%	2,30
5	Kapitalikulu	tuh €	20,06
6	Reguleeritava põhivara soetusmaksumus aasta lõpus kokku (RVr)	tuh €	959,30
6	Reguleeritava põhivara jääkväärtus aasta lõpus kokku (RVr)	tuh €	629,48
8	<i>Taotletav müügitulu</i>	tuh €	676,26
9	Käibekapital 5% netokäibest (taotletavast müügitulust) (KK)	tuh €	33,81
10	Reguleeritud varad (RV) kokku	tuh €	663,29
11	WACC	%	5,55%
12	Põhjendatud tulukus	tuh €	36,81

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu ja tulukuse osas

Kuna Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna soojuste piirhind on Konkurentsiametiga varasemalt kooskõlastatud lähtutakse hinna kooskõlastamisel reguleeritava vara arvestuse järjepidevusest (Metoodika p 6.13) ning arvestatakse raamatupidamisarvestuses kajastatud põhivarade bilansilist jääkmaksumust (Metoodika p 6.7). Kapitalikulu leidmisel on OÜ Kose Vesi Metoodika p 6.2 kohaselt kasutanud raamatupidamisarvestuses kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt (st soojuste jaotamisega seotud põhivaradelt).

Konkurentsiamet toetub soojusvarustusega seotud uuele põhivarale kapitalikulu arvestamisel

SusDev Consulting OÜ eksperthinnangule (01.11.2013) „Soojuse tootmise, jaotamise ja müügi seotud põhivarade kasuliku (tehnilise) eluea määramine (hindamine)“. Vastavalt hinnangule on alates soetamise ja kasutusele võtmise hetkest põhivarade keskmised kasutusead alljärgnevad:

1. eelisoleeritud soojustrassid 40-50 aastat (kuluminorm 2,0-2,5%);
2. maagaasil töötavad katlad ja sellega seotud seadmed 17-25 aastat (kuluminorm 4,0-5,9%);
3. tahkekütusel (turvas, puit) töötavad restkoldega katlad ja sellega seotud seadmed 16-25 aastat (kuluminorm 4,0-6,25%);
4. kütusehoidlad ja laohooned 35-45 aastat (kuluminorm 2,2-2,9%);
5. tootmishooned 40-50 aastat (kuluminorm 2,0-2,5%);
6. valve- ja kaugjuhtimisseadmed 20-25 aastat (kuluminorm 4,0-5,0%);
7. korstnad 30-40 aastat (kuluminorm 2,5-3,3%);
8. veepehmendusseadmed 20-25 aastat (kuluminorm 4,0-5, %);
9. põletid 15-20 aastat (kuluminorm 5,0-6,67%);
10. pumbad 15-20 aastat (kuluminorm 5,0-6,67%);
11. õlimahutid 35-40 aastat (kuluminorm 2,5-2,9%);
12. soojusmõõtjad katlamajas ja tarbijate juures 10-20 aastat (kuluminorm 5,0-10,0%) jne.

Sama eksperthinnangu kohaselt on võimalik põhivarade eluiga remondiga parendada, näiteks eelisoleeritud kaugküttetorustikel 10-15 aastat (kuluminorm 6,67-10,0%), põlevkiviõli kateldel 5-6 aastat (kuluminorm 16,67-20,0%), tootmishoonetel 10-15 aastat (kuluminorm 6,67-10,0%) jne.

OÜ Kose Vesi poolt Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritavale põhivarale määratud kapitalikulunormid, mille alusel on arvatud kapitalikulu summa, on kooskõlas Konkurentsiameti 07.10.2013 otsuses nr 7.1-3/13-088 põhjendatuks loetud kapitalikulunormiga (uute soojustrasside kulumi norm 2,22%, soojusmõõtjad 5,7%) ja eksperthinnanguga (ülejäänud, eelpool loetlemata põhivarad).

Tabelist 12 (ja käesoleva otsuse lisast 1) selgub, et seisuga 31.12.2018 on ettevõtja raamatupidamisarvestuse kohaselt Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna põhivarade soetusmaksumus 899,0 tuh €, sh maa ja amortiseerunud põhivarade soetusmaksumus 84,58 tuh € ning põhivarade jääkmaksumus 528,25 tuh €. Regulatsiooniperioodi lõpuks seisuga 31.12.2019 kujuneb reguleeritud põhivara bilansiliseks soetusväärtuseks ilma maa ja amortiseerunud põhivarata 874,72 tuh € ($899,0 + 60,3 - 84,58 = 874,72$). OÜ Kose Vesi arvestab 2019. aastal Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnapõhivarade soetusmaksumuselt kapitalikulu 20,06 tuh €, mille alusel kujuneb aasta keskmiseks kuluminormiks 2,3% ($20,06/874,72 \times 100 = 2,3\%$), mida Konkurentsiamet hindab mõistlikuks, kuna see kajastab õiglaselt ettevõtja soojuse jaotamisega seotud varade koosseisu ja tehnilist seisukorda. Tulenevalt eeltoodust, **loeb Konkurentsiamet põhjendatuks reguleeritava põhivara soetusväärtuselt arvatud kapitalikulu väärtuses 20,06 tuh €.**

Metoodika p 2.19 ja Soojuse Määruse § 2 p 17 tulenevalt kujuneb reguleeritav vara ettevõtte reguleeritavas tegevuses kasutatavast põhivarast ja käibekapitalist ning on Metoodika p 6.3 lähtuvalt aluseks lisaks kapitalikulu leidmisele ka põhjendatud tulukuse arvutamisel.

Põhjendatud tulukus arvutatakse vastavalt valemile $PT = r_p \times RV$ (Metoodika p 7.2, Soojuse Määrus § 12 lg 2), seejuures r_p on põhjendatud tulunorm ($WACC$) ja reguleeritav vara $RV = RV_r + KK$ (Metoodika p 6.8, Soojuse Määrus § 11 lg 6), milles RV_r on reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus ning KK on käibekapital ehk 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust.

Seega kujuneb Hinnataotluses, tabelis 12 ja käesoleva otsuse lisas 1 toodud andmete kohaselt põhjendatud tulukuse suurus alljärgnevalt:

- reguleeritava põhivara jääkväärtus regulatsiooniperioodi lõpus $RV_r = 629,48$ tuh €,
- taotletav lubatud müügitulu on 676,26 tuh €, millest käibekapital (KK) 5% moodustab 33,81 tuh € ($KK = 676,26 \text{ tuh €} \times 5/100 = 33,81 \text{ tuh €}$);
- reguleeritava vara väärtuseks kujuneb $RV = RV_r + KK$ ehk $629,48 \text{ tuh €} + 33,81 \text{ tuh €} = 663,29 \text{ tuh €}$
- põhjendatud tulukuse suuruseks kujuneb seega $PT = RV \times r_p = 663,29 \text{ tuh €} \times 5,55\% = 36,81 \text{ tuh €}$.

Konkurentsiamet on seisukohal, et võttes aluseks Lisas 1 ja tabelis 12 märgitud andmed, on OÜ Kose Vesi arvestanud Hinnataotluses matemaatiliselt õigesti Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnatulukuse väärtuse, mistõttu loeb **Konkurentsiamet taotletud tulukuse väärtuses 36,81 tuh € põhjendatuks.**

6. LUBATUD MÜÜGITULU JA SOOJUSE PIIRHIND

Soojuse piirhinna arvutamine otseselt reguleeritava tegevuse osas toimub lubatud müügitulu alusel (Metoodika p 9). Lubatud müügitulu on ettevõtte reguleeritava tegevuse müügitulu regulatsiooniperioodil. Lubatud müügitulu arvutamisel võetakse arvesse Konkurentsiameti poolt aktsepteeritud ärikulud (muutuvkulud ja tegevuskulud) ilma põhivara kulumita, kapitalikulu ning põhjendatud tulukus. Lubatud müügitulu arvutatakse alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.3, Soojuse Määrus § 13 lg 2):

$$T_{\text{lubatud}} = MK + TK + A + PT$$

kus:

T_{lubatud}	-	lubatud müügitulu;
MK	-	muutuvkulud;
TK	-	tegevuskulud;
A	-	kapitalikulu;
PT	-	põhjendatud tulukus.

Soojuse piirhind kujuneb alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.4):

$$h = T_{\text{lubatud}} / Q \text{ (€/MWh),}$$

kus:

h	-	soojuse piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);
T_{lubatud}	-	lubatud müügitulu (€);
Q	-	soojuse müügimaht regulatsiooniperioodil (MWh).

OÜ Kose Vesi taotlus lubatud müügitulu (676,26 tuh €) ja soojuse piirhinna 73,91 €/MWh osas

OÜ Kose Vesi on Hinnataotluses prognoosinud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse piirhinnaks 73,91 €/MWh, müügimahtuks 9150 MWh ning lubatud müügitulu suuruseks 676,26 tuh €, sealhulgas:

- 1) muutuvkulud 577,30 tuh €,
- 2) tegevuskulud 42,09 tuh €,
- 3) kapitalikulu 20,06 tuh €;
- 4) põhjendatud tulukus 36,81 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht lubatud müügitulu ja soojuse piirhinna osas

Konkurentsiamet aktsepteerib käesoleva otsuse punktis 3 toodud põhjendatustel OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale prognoositud soojuse müügimahtu,

trassikadu, võrku ostetud soojuse kogust, punktis 4 toodud põhjendustel muutuvkulused ja tegevuskulused ning punktis 5 toodud põhjendustel reguleeritud varade, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestust.

Lähtudes eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale regulatsiooniperioodiks prognoositud lubatud müügitulu prognoosi summas 676,26 tuh €, sh muutuvkulud 577,30 tuh €, tegevuskulud 42,09 tuh €, kapitalikulu 20,06 tuh € ja põhjendatud tulukus 36,81 tuh €.

Käesoleva otsuse punktis 3.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügitulu prognoosi 9150 MWh. Jagades lubatud müügitulu summas 676,26 tuh € soojuse müügituluga 9150 MWh ning korrutades saadud jagatise 1000-ga (ühikute teisendamiseks), kujuneb Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi müüdava soojuse piirhinnaks 73,91 €/MWh ($676,26 \text{ tuh €} / 9150 \text{ MWh} \times 1000 = 73,91 \text{ €/MWh}$), mis vastab ettevõtja Hinnataotluses arvatud müüdava soojuse piirhinnale.

Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse piirhinda 73,91 €/MWh.

7. HINNAVALEM

Vastavalt KKütS § 9 lg 10 võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamisel juhindub Konkurentsiamet KKütS § 8 lg 3 ning Konkurentsiameti poolt välja töötatud Metoodikast (Metoodika p 10.2).

Soojusettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatuteks ja soojuse hinda mõjutavateks teguriteks loetakse kütuste (sh maagaas, põlevkiviõli, hakkepuu, turvas), elektrienergia, keskkonnatasude ja sisse ostetud soojuse hindade muutust (Metoodika p 10.3).

OÜ Kose Vesi taotlus Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna hinnavalemi osas

Hinnataotluse alusel soovib OÜ Kose Vesi kooskõlastada Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale alljärgneva hinnavalemi:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,83 + 1,1317 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,88 \times \text{hind}_{\text{elekter}} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 10,83

on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügituluga 9150 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,17	0,02
tegevuskulud	42,09	4,60
kapitalikulu	20,06	2,19
põhjendatud tulukus	36,81	4,02
Kokku	99,13	10,83

tegur 1,1317

on saadud võrku ostetud soojuse koguse 10 355 MWh jagamisel soojuse müügituluga 9 150 MWh ehk $10\,355 / 9\,150 = 1,1317$;

hind ostetud soojus	Võrku ostetud soojuse sisseostuhind €/MWh;
tegur 5,88	on saadud soojuse jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 53 841 MWh jagamisel soojuse müügi mahuga 9 150 MWh ehk $53\,841 / 9\,150 = 5,88$;
hind elekter	elektri ostuhind €/MWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuenergiatasu).

Konkurentsiameti seisukoht hinnavalemi osas

Konkurentsiamet kooskõlastab üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (Metoodika p 10.6; ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi):

$$h = \frac{\text{kulud}}{Q} + \frac{k_{\text{kütus}}}{Q} \times \text{hind}_{\text{kütus}} \quad [€/MWh],$$

kus:

- h - soojuse piirhind (€/MWh);
- kulud - vastavalt Konkurentsiameti otsuses kajastatud kulud, va kulud kütusele ja/või sisseostetavale soojusele;
- Q - soojuse müügi maht (vastavalt Konkurentsiameti otsusele);
- $k_{\text{kütus}}$ - kütuse kogus (vastavalt Konkurentsiameti otsusele),
- $\text{hind}_{\text{kütus}}$ - kütuse hind (vajadusel teisendatuna kütteväärtusele, mis on kajastatud Konkurentsiameti otsuses).

Kuna Konkurentsiamet on hinnanud põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (müügi maht), 3.2 (trassikadu), 3.3 (võrku antud soojuse kogus), 4.1.1 (soojuse sisseostukulud) 4.1.2 (kulud elektrienergiale), 4.1.3 (kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud), 4.2 (tegevuskulud) ja 5.5 (kapitalikulu ja põhjendatud tulukus) kajastatud näitajaid ja kulusid, mis on **hinnavalemit kujundavad tegurid, siis Konkurentsiamet loeb ka põhjendatuks OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale taotletud hinnavalemi.**

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 seisneb hinnavalemi kooskõlastamise tähendus selles, et kooskõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna kooskõlastamisel jäävad muutmataks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud võrku ostetud soojusele ja elektrienergiale. Seega arvestab OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale kooskõlastatav hinnavalem ainult muutuvate tegurite sisseostuhindadest tulenevaid kulude muutusi.

Konkurentsiamet on seisukohal, et OÜ Kose Vesi hinnataotlusega kooskõlastamiseks esitatud Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna hinnavalem (€/MWh):

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,83 + 1,1317 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,88 \times \text{hind}_{\text{elekter}} \quad (€/MWh)$$

on kulupõhine ning vastavuses KKütS § 9 lõikes 10 ja KKütS § 8 lõikes 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

8. SOOJUSE PIIRHIND JA SELLE AVALIKUSTAMINE

Lähtudes eelpooltoodud hinnavalemist ning arvestades soojuste sisseostuhinda 55,29 €/tuh m³ (soojuste sisseostuhinna põhjendatust on analüüsitud käesoleva otsuse punktis 4.1.1) ja elektrienergia keskmist sisseostuhinda 0,08544 €/kWh (hinnapõhjendatust on analüüsitud käesoleva otsuse punktis 4.1.2) kujuneb soojuste piirhinnaks:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,83 + 1,1317 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,88 \times \text{hind}_{\text{elekter}} = 10,83 + 1,1317 \times 55,29 + 5,88 \times 0,08544 = \mathbf{73,91 \text{ €/MWh}}, \text{ mis ühtib OÜ Kose Vesi Hinnataotlusega (vt tabel 1).}$$

Konkurentsiamet juhhib tähelepanu, et avaliku teabe seaduse § 28 lg 1 p 26 kohaselt on teabevaldaja kohustatud avalikustama andmed kaubaturul valitsevas seisundis olevate, eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinnakujunduse kohta ning majandus- ja taristuministri 09.02.2016 määruse nr 14 „Kauba ja teenuse hinna avaldamise nõuded“ § 7 lg 1 kohaselt peab pakutavate teenuste hinnakiri või teenuse hinna arvutamise aluseid kirjeldav muu dokument olema välja pandud teenuse osutamise kohas või kaupleja tegevuskohas, samuti kaupleja veebilehel selliselt, et see oleks tarbijale märgatav. **Tulenevalt eeltoodust peab soojusettevõtja avalikustama kõik rakendatavad soojuste müügihinnad** (soovitavalt internetikeskkonnas).

Lähtudes eeltoodust ning juhitudes KKütS § 1 lõikest 2, § 8 lõikest 3, § 9 lõike 1 punktist 1, § 9 lõikest 10, § 28 lõikest 1 ja Metoodikast

otsustan:

- 1) Kooskõlastada 06.09.2018 esitatud taotluse alusel OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale alljärgnev hinnavalem:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 10,83 + 1,1317 \times \text{hind}_{\text{ostetud soojus}} + 5,88 \times \text{hind}_{\text{elekter}} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 10,83

on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuste müügihinnaga 9150 MWh:

kulud	tuh €	€/MWh
kemikaalid, vee- ja kanalisatsiooniteenus	0,17	0,02
tegevuskulud	42,09	4,60
kapitalikulu	20,06	2,19
põhjendatud tulukus	36,81	4,02
Kokku	99,13	10,83

tegur 1,1317

on saadud võrku ostetud soojuste koguse 10 355 MWh jagamisel soojuste müügihinnaga 9 150 MWh ehk $10\,355 / 9\,150 = 1,1317$;

hind_{ostetud soojus}

Võrku ostetud soojuste sisseostuhind €/MWh;

tegur 5,88

on saadud soojuste jaotamiseks kasutatava elektrienergia koguse 53 841 MWh jagamisel soojuste müügihinnaga 9 150 MWh ehk $53\,841 / 9\,150 = 5,88$;

hind_{elekter}

elektri ostuhind €/MWh (sh võrgutasu, aktsiis, taastuvenergiatasu).

- 2) Lähtuvalt KKütS § 9 lõikest 10 **kehtib** OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale Konkurentsiameti käesoleva otsusega kooskõlastatud **hinnavalem kuni kolm aastat, so kuni 10.09.2021.**

- 3) Kooskõlastada 06.09.2018 esitatud taotluse alusel OÜ Kose Vesi Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnale hinnavalemi alusel arvatud müüdava soojuse piirhind **73,91 €/MWh**.
- 4) Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on OÜ Kose Vesi kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh kütuste sisseostuhindasid), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.
- 5) Tulenevalt KKütS § 1 lõike 2 ja § 8 lõikes 3 sätestatust peab soojuse piirhind olema põhjendatult kulupõhine, mistõttu **kütuste sisseostuhinna alanemise korral peab alanema ka müüdava soojuse piirhind**.
- 6) Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (soojuse müügimaht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurid ning kulud) muutumisel tuleb ettevõtjal esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.
- 7) Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast "Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted".

Käesoleva otsusega mittedõustumisel on OÜ-1 Kose Vesi õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Ots
Peadirektor

Lisa 1 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonna reguleeritava põhivara arvestus regulatsiooniperioodil (2019.a)

Lisa 1 Kose, Kose-Uuemõisa ja Ravila võrgupiirkonnareguleeritava põhivara arvestus regulatsiooniperioodil (2019)

Jrk nr	Nimetus	Soetusaeg	Soetusmaksumus	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames	Netosoetusmaksumus	Kuluminorm	Akumuleeritud kulum	Jääkmaksumus	Kapitalikulu	Jääkmaksumus perioodi lõpus	Kapitalikulu	Jääkmaksumus perioodi lõpus		
									majandusaasta		majandusaasta pluss 1 aasta			
									31.12.2017		2018		2019	
									€	€	€	€	€	€
1	<u>Maa</u>													
1.1	Pikk 4b, Kose	25.04.2007	2 383					2 383		2 383		2 383		
1.2	Kesk 27, Kose-Uuemõisa	16.06.2009	4 682					4 682		4 682		4 682		
1.3	Kesk 27a, Kose-Uuemõisa	16.06.2009	1 516				x	1 516	x	1 516	x	1 516		
1.4	Ravila tee 25, Ravila	23.12.2014	3 331					3 331		3 331		3 331		
1.5	Ujula 5	25.04.2007	3 424					3 424		3 424		3 424		
S.1	Kokku maa	x	15 336	0	0			15 336		15 336		15 336		
2	<u>Katlamajad ja -seadmed</u>													
2.1	Kose katlamaja	1.10.1985	8 790			2,22%	8 790	0	0	0	0	0		
2.2	Ravila konteiner	1.04.2002	43 164			10,00%	43 164	0	0	0	0	0		
3	<u>Soojusvõrgud, rajatised</u>													
3.1	K-U soojatrass	1.10.1998	358 373			2,22%	75 148	283 225	7 956	275 269	7 956	267 314		
3.2	K-U soojatrass I	1.10.1996	4 835			2,22%	4 835	0	0	0	0	0		
3.3	Ravila soojatrass	1.10.2008	81 295			2,22%	12 384	68 911	1 805	67 106	1 805	65 301		
3.4	Kose soojatrass	1.10.1998	277 109			2,22%	158 962	118 147	6 152	111 995	6 152	105 843		
3.5	K-U soojatrass Kesk 23	15.07.2015	5 000	5 000		2,22%	270	4 730	111	4 619	111	4 508		
4	<u>Soojuse tootjad, -seadmed</u>													
4.1	Soojusarvestid	1.01.2011	17 020			5,71%	4 124	12 896	972	11 924	972	10 952		
4.2	Renault Trafic 649 AYT	1.07.2009	12 455			10,00%	12 455	0	0	0	0	0		
4.3	Renault Trafic 523 BJR	1.03.2016	11 000			10,00%	2 024	8 976	1 100	7 876	1 100	6 776		
5	<u>Lõpetamata põhivara</u>							0	0	0	0	0		
5.1	K-U soojustrassi ehitus	2017	66 982	33 491				66 982	0	66 982	0	66 982		
S.2	Soojuse tootmise, jaotamise ja müügiiga seotud põhivarad kokku	x	901 358	38 491	0	x	322 156	579 202	18 095	561 107	18 095	543 012		

S.3	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara			x		270	38 221	111	38 110	111	37 999
S.4	Reguleeritav põhivara		862 867	x		321 886	540 981	17 984	522 997	17 984	505 013
6 Investeeringud soojuse jaotamise ja müügiga seotud põhivarasse											
6.1	Klientide soojaarvestid	2018	5 432			0		182	5 250	312	4 938
6.2	K-U soojatrassi ehitus	2018	61 408	30 704	64 195	0			0	2 850	58 558
6.3	Kose soojatrass	2019	120 600	60 300	60 300	0	x		0	669	119 931
S.5	Kokku perioodi investeeringud põhivarasse		187 441	91 004	124 495	x		182	5 250	3 831	183 428
S.6	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatav põhivara				x					1 760	58 962
S.7	Kokku perioodi investeeringud reguleeritavasse põhivarasse (ilma liitumistasude ja tagastamatu abita)		96 436			x		182	5 250	2 072	124 466
S	Kokku reguleeritav põhivara (S.4 + S.7)		959 304					18 166	528 247	20 056	629 479

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Ots

Peadirektor